

NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY OF ATHENS
SCHOOL OF ELECTRICAL AND COMPUTER ENGINEERING

Dr. Constantinos Valagiannopoulos, Assistant Professor

Heroon Polytechniou 9, Athens GR-15773, Greece, Office: 2.1.15, Email: valagiannopoulos@eee.ntua.gr

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ

Λόγος, 4 Σεπτεμβρίου 2024

ΑΕ24

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΑ
ΗΛΕΚΤΡΟΜΑΓΝΗΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ Α (Μ-Π)

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΒΑΘΜΟΥ ΜΕΣΤ

/10

ΘΕΜΑ 1 [25%]

Διαθέτετε υλικό με σχετική μιγαδική διηλεκτρική επιτρεπτότητα $\epsilon(\omega)$ και σχετική μαγνητική επιδεκτικότητα $\mu(\omega)$ που δίνονται ως:

$$\epsilon(\omega) = 3 - \frac{\omega^2}{\omega_1^2}$$

$$\mu(\omega) = \frac{\omega_2^2}{\omega_3^2 - \omega^2},$$

όπου $\omega_1, \omega_2, \omega_3 > 0$ είναι χαρακτηριστικές συχνότητες.

☒ Α) Να βρείτε τις συνθήκες για τις οποίες το μέσο υποστηρίζει μετάδοση χωρίς παραμόρφωση. Σε αυτή την περίπτωση να υπολογιστούν οι ταχύτητες φάσης και ομάδας. [10%]

Αν $\omega_1 = \omega_2 = \omega_3 = \omega_0 > 0$:

☒ Β) Σχεδιάστε τις ποσότητες $\epsilon(\omega)$ και $\mu(\omega)$ ως συναρτήσεις της σχετικής συχνότητας ω/ω_0 . [6%]

☒ Γ) Προσδιορίστε τις συχνότητες ω που μπορεί να μεταδοθεί σήμα χωρίς εξασθένηση. [9%]

ΘΕΜΑ 2 [45%]

Θεωρούμε τέλεια αγωγίμο κύλινδρο ακτίνας a που περιβάλλεται από αέρα, όπως στο Σχήμα Ι. Στο εξωτερικό του κυλίνδρου ($r > a$) αναπτύσσεται ηλεκτρικό πεδίο με μετασχηματισμό Fourier στις κυλινδρικές συντεταγμένες (r, φ, z) :

$$\mathbf{E} = \hat{\mathbf{r}} A(\omega) e^{-(r/a)^2} e^{-i\beta z},$$

κυλινδρικές συντεταγμένες

☒ Α) Να γράψετε τις μονάδες μέτρησης των παραμέτρων $A(\omega)$ και β . [4%]

☒ Β) Να υπολογίσετε το μετασχηματισμό Fourier του μαγνητικού πεδίου για $r > a$. [5%]

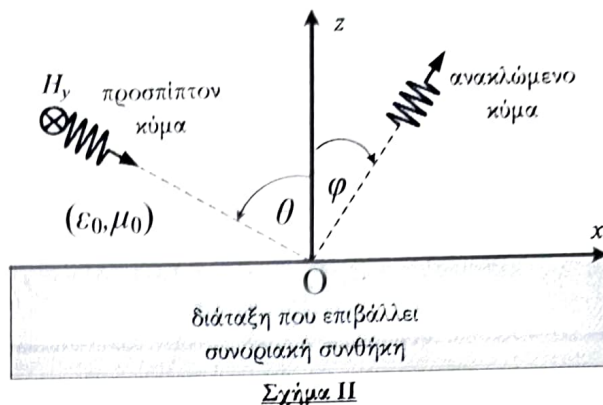
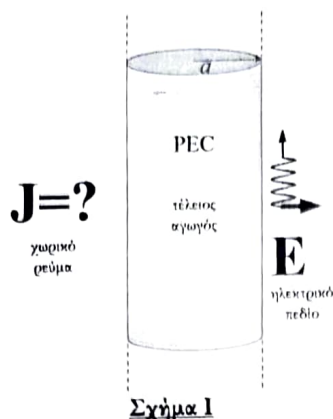
☒ Γ) Να εξηγήσετε γιατί το παραπάνω ηλεκτρομαγνητικό πεδίο δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς την παρουσία χωρικού ρεύματος $\mathbf{J}$ στο χώρο $r > a$. Να υπολογιστεί το αναγκαίο ρεύμα $\mathbf{J}$ για τη δημιουργία του πεδίου. [10%]

Στα επόμενα, να θεωρήσετε ότι το ρεύμα $\mathbf{J}$ ρέει κατά τον άξονα z .

(Δ) Να υπολογίσετε την παράμετρο β . Να αναπαραστήσετε το μέτρο της συνιστώσας $|J_z|$ ως συνάρτηση της κανονικοποιημένης απόστασης r/a . [8%]

☒ Ε) Αν $A(\omega) = A_0 \delta(\omega - \omega_0)$, με $A_0 > 0$, να υπολογίσετε το διάνυσμα Poynting για $r > a$. Να υπολογίσετε τη μέση χρονική ισχύ που διαπερνά ένα επίπεδο σταθερού z σε μία περίοδο $2\pi/\omega_0$. [7%]

(Z) Αν $A(\omega) = A_0 \frac{\omega_0}{\omega^2 + \omega_0^2}$, να προσδιοριστεί το επιφανειακό ρεύμα $\mathcal{K}(z, t)$ στον κύλινδρο $r = a$, ως συνάρτηση του χρόνου t και της μεταβλητής z . Να σχεδιαστεί ποιοτικά ως προς z για $t = -1/\omega_0$, $t = 0$, $t = 1/\omega_0$ στο ίδιο σύστημα συντεταγμένων. [11%]

ΘΕΜΑ 3 [30%]

Επίπεδο κύμα έχει μαγνητικό πεδίο παράλληλο στον άξονα y και πλάτος A ενώ μεταδίδεται στο κενό κατά κατεύθυνση που σχηματίζει γωνία θ με τον άξονα z (Σχήμα II). Στην επιφάνεια $z = 0$ συναντά διάταξη η οποία δεν υπακούει στο νόμο της ανάκλασης αλλά επιβάλλει στο σύνορο της την ακόλουθη συνοριακή συνθήκη για τους μετασχηματισμούς Fourier των πεδίων στο χώρο $z > 0$:

$$\eta H_y|_{z=0} + E_x|_{z=0} = A(\eta - \eta_0 \cos \theta) e^{-ik_0 x \sin \theta} + A \frac{\eta - \eta_0}{1 + \sin^2 \theta}, \quad \text{για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

Η ποσότητα $\eta > 0$ είναι μία θετική παράμετρος που μετριέται σε Ohm ενώ το σύμβολο $\eta_0 = \sqrt{\mu_0/\epsilon_0}$ είναι η κυματική αντίσταση του κενού και μετριέται επίσης σε Ohm.

(Α) Να βρείτε τη γωνία ανάκλασης φ , όπως ορίζεται στη Σχήμα II και να αναπαρασταθεί το άθροισμα των γωνιών $(\theta + \varphi)$ σαν συνάρτηση της γωνία πρόσπτωσης $-\pi/2 < \theta < \pi/2$. [9%]

~~Β~~ Να βρείτε το συντελεστή ανάκλασης. [9%]

(Γ) Να αναπαρασταθεί το τετράγωνο του μέτρου του συντελεστή ανάκλασης σαν συνάρτηση της γωνίας $0 < \theta < \pi/2$ για $\eta = 2\eta_0$ και για $\eta = 10\eta_0$ στο ίδιο γράφημα. [7%]

~~Δ~~ Να αναπαρασταθεί το τετράγωνο του μέτρου του συντελεστή ανάκλασης σαν συνάρτηση του λόγου $0 < \eta/\eta_0 < +\infty$, όταν έχουμε κάθετη πρόσπτωση ($\theta = 0$). [5%]